

Handläggare
Stefan Troeng
Telefon: 08 508 289 38**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2022-04-26, p. 22

Tillsynen av exploateringsprojekt år 2021

Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna rapporten "Tillsynen av exploateringsprojekt 2021"
2. Överlämna rapporten till de verksamhetsutövare i branschen som omnämns i rapporten, branschorganisationer, berörda tillsynsmyndigheter, samt Stockholm Vatten och Avfall AB.

Anna Hadenius
FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Miljöförvaltningens tillsyn av exploateringsprojekt bedrivs på nya infrastrukturprojekt eller ombyggnation av befintlig infrastruktur som är så omfattande att den är att betrakta som nybyggnation. Tillsyn bedrivs även på annan nybyggnation av, framförallt, flerbostadshus.

Exploateringsprojektens huvudsakliga miljöpåverkan som direkt berör omgivande boende och verksamheter består av buller i form av dels luftljud från t.ex. pålning, spontning och schakting, dels stomljud från arbeten i berg.

Utsläpp till luft som genereras av infrastrukturprojekt är kväveoxider, bensen, växthusgaser, inandningsbara partiklar (PM10). Dessa utsläpp påverkar människors hälsa och det globala klimatet.

Utsläpp till mark och vatten kommer bl.a. från användandet av sprängämnen som gör att kväverester hamnar på sprängsten och i länshållningsvatten som i kontakt med massorna kan få förhöjda halter av kväve. Kemikalier och avfall inom verksamhetsområdet kan vid felaktig hantering öka risken för miljöpåverkan genom t.ex. direktutsläpp i recipient eller genom att markytor förorenas genom

dropp och spill från t.ex. drivmedelstankar och uppställningsplatser för arbetsfordon. Felaktig användning av kemiska tätningsmedel kan bidra till att grundvatten förorenas. Vid nyetablering av infrastruktur och etablering av tillfälliga arbetsområden kan värdefulla naturområden utnyttjas och ge upphov till ytförluster och/eller barriäreffekter.

Exempel på stora pågående projekt är Förbifart Stockholm, Nya Slussen, City link och utbyggnaden av tunnelbanan.

Mycket tid har lagts ned på arbetet att ta fram och uppdatera kontrollprogram för olika projekt.

En ny fråga som tagit mycket tid i anspråk är sulfidhaltigt berg. Ett nytt nätverk för detta arbete har tagit form och syftet är att ta fram riktlinjer och rutiner för tillsynen. Förvaltningen för utbyggandet av tunnelbanan har tagit fram rutiner och riktlinjer för sina projekt eftersom man påträffat förhöjda halter av sulfidhaltigt berg vid Högdalendepån. Denna rutin studeras nu tillsammans med annat material i det fortsatta arbetet.

Förvaltningen har vidare under 2021 lagt ned tid på remisser för ett flertal mindre projekt, t.ex. ombyggnationen av Sturegallerian.

Miljöförvaltningens tillsynsarbete gentemot Trafikverket, som är verksamhetsutövare för stora projekt inom Stockholms Stad, har visat att verket har en god egenkontroll och hanterar uppkomna miljöfrågor på ett bra sätt. Det är t.ex. mycket få klagomål på buller som kommer in direkt till förvaltningen med hänsyn till det stora antal människor som berörs av byggprojekten. Förvaltningen anser även att Exploateringskontoret har en god egenkontroll av sina projekt. Ett tecken på det goda arbetet är att förvaltningen får in ytterst få klagomål på projekt Slussen trots projektets storlek och centrala läge. För båda dessa aktörer gäller att miljöarbetet byggts upp och utvecklats under lång tid. Detta arbete måste fortsätta att utvecklas och bevaras.

Utbyggnaden av tunnelbanan är nu i full gång med omfattande arbeten både ovan och under jord. Förvaltningen har ett omfattande samarbete med förvaltningen för utbyggnaden av tunnelbanan (FUT). Kontrollprogram och rutiner har utarbetats för de olika delprojekten och arbetssättet har nu börjat sätta sig så att det löpande arbetet går bra.

När det gäller byggande av bostäder samt andra mindre exploateringsprojekt som utförs av olika byggherrar, enskilda bostadsrättsföreningar och bostadsbolag, visar tillsynen under 2021 att miljöaspekterna i regel hanteras tillfredställande men att förbättringspotential finns gällande hantering av bullerfrågor och utsläpp av byggvatten till recipient. Från hösten 2019 har Stadsbyggnadskontoret införlivat frågan om byggens omgivningspåverkan i sina tekniska samråd vilket på sikt bedöms förbättra aktörernas egenkontroll.

Slut

Bilagor

1. Tillsynen av exploateringsprojekt 2021